

Vergaderjaar 1993–1994 Nr. 53c

22 495

Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet op de Raad van State, de Beroepswet, de Ambtenarenwet 1929 en andere wetten, alsmede intrekking van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (voltooiing eerste fase herziening rechterlijke organisatie)

NADERE MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 6 december 1993

Wij beantwoorden de door de leden van de PvdA-fractie gestelde vragen als volgt.

In de memorie van antwoord vermeldden wij, dat er onderzoeksmethoden en -technieken bestaan waardoor het mogelijk is, ook ten aanzien van de geschillen die voorshands in eerste en enige instantie zullen worden behandeld, voorspellende uitspraken te doen over het procedeedrag in een situatie van rechtspraak in twee instanties ten aanzien van die geschillen. Wij doelden daarbij in het bijzonder op het type onderzoek waarin, uiteraard op basis van een adequate steekproef, aan procespartijen in dergelijke geschillen wordt gevraagd of en waarom zij, in het geval dat wel hoger beroep zou hebben opengestaan, van dat recht wel of geen gebruik zouden hebben gemaakt. Daaruit kunnen indicatoren worden afgeleid voor het doen van voorspellende uitspraken over het procedeedrag in een situatie van rechtspraak in twee instanties. Een dergelijk type onderzoek is in de methodologie van de sociale wetenschappen bepaald gangbaar en ook zodanig ontwikkeld dat de kwaliteit van de resultaten aan de wetenschappelijke maat is. Anders dan de leden van de PvdA-fractie kennelijk veronderstelden, wordt dit type onderzoek aangemerkt als empirisch onderzoek. Ook de toepassing van het voorgestelde stelsel van rechtspraak in twee feitelijke instanties, in het bijzonder ten aanzien van die geschillen waarbij meer belanghebbenden met tegengestelde belangen zijn betrokken, kan indicatieve empirische gegevens opleveren. Vandaar dat wij in de memorie van antwoord konden vermelden, dat onder andere voor het maken van concrete keuzen voor rechtspraak in één in plaats van twee feitelijke instanties in bepaalde gevallen, de beschikbaarheid van – empirische – evaluatieve gegevens omtrent de eerste fase nodig is.

Een niet onbelangrijk deel van de in het kader van de derde fase te beantwoorden vragen heeft betrekking op kwesties waarvan de beantwoording niet, of slechts in beperkte mate, afhankelijk is van de resultaten van de evaluatie van de eerste fase. In de in het vooruitzicht gestelde nota over de derde fase zullen in het bijzonder deze – meer normatieve – kwesties aan de orde komen.

Hoewel er, zo kort na het verschijnen van de voortgangsrapportage op 10 november 1993, geen sprake is van nieuwe feiten of inzichten, hechten wij eraan, de in dit verband getrokken conclusie te herhalen. Geconstateerd is dat de feitelijke bezetting met rechters bij een aantal rechtbanken enige problemen oplevert, terwijl tevens de volledige inzet van het aanwezige personeel als gevolg van het tekort aan ervaring een punt van aandacht is. De gemiddelde voorraad van de sociale-zekerheids- en ambtenarenzaken is gelijk aan een zaakaanbod gedurende (niet meer twaalf maar) veertien maanden. Voorts heb ik geconstateerd dat door de vice-president van de Raad van State is gewaarschuwd voor nog grotere problemen bij de Raad indien de inwerkingtreding zou worden uitgesteld en dat wat de arrondissementen betreft een zeer grote meerderheid van de betrokken (vice-)presidenten en directeuren gerechtelijke ondersteuning heeft aangegeven dat de rechtbanken in gereedheid zijn gebracht voor de implementatie per 1 januari 1994. Gegeven deze standpunten, en de overige in het geding zijnde belangen (zoals het beperken van de werklast van de Raad van State en de samenhang met andere wetgeving, waaronder met name de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht) in aanmerking nemend, zijn wij onverkort van oordeel dat de invoering van de voltooiing van de eerste fase van de herziening van de rechterlijke organisatie per 1 januari 1994 moet en ook op verantwoorde wijze kan plaatsvinden.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales